

Білик В.Г.,
кандидат педагогічних наук,
доцент
(Національний педагогічний
університет імені
М.П.Драгоманова)

МІСЦЕ АНТРОПОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ У ПРИРОДНИЧО- НАУКОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ У ЗВО

Вважаємо, що серед великої кількості методологічних підходів, які використовують у педагогічній практиці, до природничо-наукової підготовки майбутніх психологів у закладах вищої освіти можуть бути успішно застосовані лише ті, які не будуть суперечливими чи неузгодженими, а зможуть доповнювати, поглиблювати й уточнювати один одного, та дозволять різносторонньо розглядати досліджуваний феномен. Тому групуючи методологічні підходи до природничо-наукової підготовки майбутніх психологів у ЗВО відповідно до філософського, загальнонаукового, конкретно-наукового та технологічного рівнів пізнання, серед методологічних підходів філософського рівня, нами виокремлено антропологічний підхід.

Зазначимо, що багато науковців акцентували увагу на доцільності впровадження антропологічного підходу у педагогічну практику. Зокрема, на переконання К.Ушинського, антропологічний підхід спрямовується на системне використання даних усіх наук про людину та їх урахування при побудові і здійсненні педагогічного процесу [4, с. 229].

Б.Бім-Бад стверджує, що антропологічний підхід у педагогіці – це співвідношення будь-якого знання про освітні явища і процеси зі знаннями про природу людини, отримання педагогічного знання методом, що забезпечує органічну інтеграцію людини в педагогіку; розуміння антропологічних засад теорії і практики освіти; антропологічний характер аксіоматики, теорії, проблематики і методології розробки і вирішення проблем становлення і розвитку особистості протягом і в результаті освітніх процесів [1, с. 87].

Л. Соляр зазначає, що «антропологічний підхід реалізує концепцією природовідповідності виховання та дає змогу проаналізувати головний імператив епохи: людина як земна істота не може взаємодіяти з природою та суспільством поза певними нормами, цінностями, традицією і культурою» [3, с.184].

Н.Гузій наполягає на тому, що «антропологічний підхід передбачає істотну зміну мети педагогічної освіти: відмову від управлінських і маніпулятивних цілей, висування саморозвитку і самоактуалізації особистості студента як пріоритетних цілей його професійного становлення» [2, с. 56].

О.Чорна вважає, що антропологічний підхід, є «ключовим у використанні інноваційних педагогічних технологій, ... надає широкі можливості для цілісного розуміння природи відносин між учнями й учителями» [5, с. 80].

Отже, вважаємо, що використання антропологічного підходу в контексті природничо-наукової підготовки майбутніх психологів у ЗВО сприятиме переходу від традиційних управлінських методів навчання природничих дисциплін до інноваційних демократичних; співпраці викладача та студента у навчальній діяльності на основі морально-етичних, духовних та професійних пріоритетів; розвитку у студентів толерантності, відповідальності, потреби самовдосконалення; формуванню у майбутніх психологів системного уявлення про людину, як біологічну та соціальну істоту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бим-Бад Б. М. Педагогическая антропология : [учебное пособие] / Б. М. Бим-Бад. – М.: УРАО, 2002. – 208 с.
2. Гузій Н. В. Людиновимірність методологічної бази педагогічного професіоналізму як запорука успішної розбудови особистісно зорієнтованої освіти / Н. В. Гузій // Науковий вісник МДПУ – № 2 (11). – 2013. – С. 53 – 60.
3. Соляр Л. Основні принципи та підходи філософської методології до формування етнокультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва / Л. Соляр // Науковий вісник МНУ. – № 2. – 2016. – С. 181 – 186.
4. Ушинский К. Д. Человек как предмет воспитания: Опыт педагогической антропологии / К. Д. Ушинский. – Москва, 2004. – 576 с.
5. Чорна О. О. Реалізація та сутність антропологічного підходу в освіті / О. О. Чорна // *Perspektywy rozwoju nauki*. – Gdańsk, 2012. – 116 str.